

Code No. 5510

Roll No. ....

SET : D

**D. El. Ed. 1st Year Exam., January – 2022
(Admn. Year 2019 & 2020)**

Proficiency in Punjabi Language

पंजाबी भाषा में प्रवीणता

(Course Code : DE-110)

(Only for Re-appear Candidates)

[Evening Session]

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 35

समय : 2 घण्टे]

[अधिकतम अंक : 35

सामान्य निर्देश :

- (i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 7 तथा प्रश्न 21 हैं।
- (ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- (iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- (iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।

5510/(Set : D)

P. T. O.

5510/(Set : D)

- (v) उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (vi) परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- (vii) कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।
- (viii) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (ix) 3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।

यूनिट - पहिला

1. वाचन कौशल (Reading Skill) ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਉੱਤਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਕਰੋ। 3
  2. ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਕੌਸ਼ਲ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ? ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3
  3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਵਰ ਹਨ? 1
- (ੳ) ਏ, ਊ (ਅ) ਈ, ਉ
(ੲ) ਆ, ਔ (ਸ) ਐ, ਐਂ

5510/(Set : D)

(2)

4. ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਪਣ ਹੈ : 1
 (ੳ) ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦਾ (ਅ) ਸਮਾਜ ਦਾ
 (ੲ) ਦੇਸ਼ ਦਾ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
5. ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਹੈ : 1
 (ੳ) ਮਨੁੱਖੀ ਕਾਢ (ਅ) ਦੈਵੀ ਦਾਤ
 (ੲ) ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜ (ਸ) ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਨੇਮ
6. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਵਿਅੰਜਨ ਹਨ : 1
 (ੳ) ਪੈਂਤੀ (ਅ) ਉਨੱਤੀ
 (ੲ) ਚਾਲੀ (ਸ) ਇਕਤਾਲੀ

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. ਪੰਜਾਬੀ ਸਵਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ/ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਰੋ। 5

ਜਾਂ

ਸਵਰਾਂ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਮੂਲ ਅੰਤਰ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

8. ਵਿਆਕਰਣ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3

9. ਪ, ਫ, ਬ, ਭ ਕਿਸ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਹਨ : 1

(ੳ) ਹੋਠੀ (ਅ) ਤਾਲਵੀ

(ੲ) ਮੂਰਧਨੀ (ਸ) ਦੰਤੀ

10. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੇਂ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ : 1

(ੳ) ਬਿੰਦੀ ਦੀ

(ਅ) ਟਿੱਪੀ ਦੀ

(ੲ) ਅੱਧਕ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਨਿਬੰਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3

12. ਪਿੰਜਰ ਨਾਵਲ ਦੀ ਲੇਖਿਕਾ ਹੈ : 1

(ੳ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ਅ) ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ

(ੲ) ਅਜੀਤ ਕੌਰ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

13. ਕਿਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੇਵਲ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ : 1

(ੳ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ

(ਅ) ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ

(ੲ) ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੀ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

14. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਮੋਢੀ ਹੈ : 1

(ੳ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

15. ਸਾਈਂ ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਕਿਸ ਪੜਾਅ ਦਾ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਹੈ : 1

(ੳ) ਪਹਿਲੇ

(ਅ) ਦੂਜੇ

(ੲ) ਤੀਜੇ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

16. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ : 1

(ੳ) ਚਾਰ

(ਅ) ਨੌਂ

(ੲ) ਛੇ

(ਸ) ਦਸ

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਮੌਖਿਕ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਮੌਖਿਕ ਰਚਨਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼
ਕੀ ਹਨ? ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3

18. ਆਰੰਭਿਕ ਰਚਨਾ-ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਹਨ : 1

(ੳ) ਦੋ

(ਅ) ਤਿੰਨ

(ੲ) ਚਾਰ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

19. ਉਪਸੰਹਾਰ ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਭਾਗ ਹੈ : 1

(ੳ) ਆਰੰਭਕ

(ਅ) ਵਿਚਕਾਰਲਾ

(ੲ) ਅੰਤਮ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

20. ਰਚਨਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ :

1

(ੳ) ਸਜਾਉਣਾ

(ਅ) ਬਣਾਉਣਾ

(ੲ) ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਕਰਨਾ

(ਸ) ੳ, ਅ ਅਤੇ ੲ ਤਿੰਨੇ ਹੀ

21. ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਰ ਹੈ :

1

(ੳ) ਕੰਪੋਜੀਸ਼ਨ

(ਅ) ਪਰੋਜ਼

(ੲ) ਪੋਇਟਰੀ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ